

Zarządzenie Nr GOPS.I.021.5.2025
Kierownika Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Darłowie
z dnia 20 maja 2025r.

w sprawie zmiany Zarządzenia Nr GOPS.I.021.14.2023 z dnia 3 lipca 2023r. w sprawie Procedury postępowania w przypadku konieczności zastosowanie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

§ 1.

Na podstawie § 3 pkt 5 i § 9 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie zatwierdzonego Uchwałą Nr XLII.433.2021 Rady Gminy Darłowo z dnia 24 listopada 2021r. zarządzam, co następuje:

§ 2.

W związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2025r. w sprawie wzoru kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służącego stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony w związku z przemocą domową /Dz.U. z 2025r. poz. 213/ :
wprowadzam zmianę w Procedurze postępowania w przypadku konieczności zastosowanie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

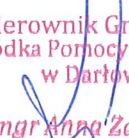
§ 3.

Wykonanie Zarządzenia powierza się następującym pracownikom socjalnym :

1. Fedyniak Marzena
2. Jasiewicz Agnieszka
3. Romańczuk Wioleta
4. Granat Anna.

§ 4.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Darłowie
mgr Anna Żatorska

Zapoznałam się!

1. Anna Gwarat
2. Kowalczyk
3. M. Polyski
4. Gorniewicz

Załącznik
do Zarządzenia Nr GOPS.021.5.2025
Kierownika GOPS w Darłowie
z dnia 20 maja 2025

PROCEDURA

postępowania w przypadku konieczności zastosowanie art. 12a

ustawy o przeciwdziałaniu

przemocy domowej przez pracowników socjalnych

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie

I. ZAGADNIENIA OGÓLNE

Zgodnie z art. 12 a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej: „W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Do podstawowych zadań pracownika socjalnego należy m.in. przeprowadzanie rodzinnego wywiadu środowiskowego - zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz art.107 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Wywiad taki przeprowadza się w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny albo w miejscu ich pobytu, w dniach roboczych, w godzinach pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

II. ZAGADNIENIA SZCZEGÓŁOWE

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) przemocy domowej – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- 2) osobie doznającej przemocy domowej – należy przez to rozumieć: a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków, c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków, d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, h) małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- 3) osobie stosującej przemoc domową – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2;
- 4) świadku przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej. 2. Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2.”;

2. Pracownik socjalny GOPS w Darłowie w trakcie wykonywania obowiązków służbowych rozpoznaje zagrożenie życia/zdrowia dziecka w związku z przemocą domową:

- a) jeżeli pracownik socjalny w czasie wykonywania swych obowiązków służbowych w godzinach pracy Ośrodka stwierdzi bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia dziecka, związane z występowaniem w tej rodzinie przemocy w jakiegokolwiek formie, ma prawo zapewnić ochronę dziecku z miejsca zdarzenia,
- b) informacje o fakcie przemocy w rodzinie mogą pochodzić również z innego źródła np. innych osób, instytucji.

Podstawa prawna: art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, *rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.*

3. Pracownik socjalny GOPS w Darłowie wykonuje czynności związane z odbiorem dziecka **wyłącznie przy asyście** funkcjonariusza Policji i przedstawiciela ochrony zdrowia (lekarz, ratownik medyczny, pielęgniarka, psychologa):

- a) w przypadku zaistnienia okoliczności opisanych w art. 12a ust. 1 - udział funkcjonariusza Policji w czynnościach, o których mowa w § 1 pkt 1, odbywa się na pisemny wniosek kierownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej składany do właściwego ze względu na miejsce wykonywania czynności kierownika jednostki organizacyjnej Policji. 2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności: 1) informację o czasie i miejscu wykonywania czynności; 2) imię i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej pracownika socjalnego, który zapewnia dziecku ochronę; 3) adres jednostki organizacyjnej pomocy społecznej; 4) dane i informacje na temat dziecka, któremu ma zostać zapewniona ochrona; 5) imię, nazwisko, adres i informacje o: a) innej niezamieszkującej wspólnie osobie najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, b) rodzinie zastępczej lub prowadzącym rodzinny dom dziecka – w przypadku konieczności umieszczenia małoletniego w rodzinnej formie pieczy zastępczej; 6) imię i nazwisko dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, oraz adres tej placówki lub ośrodka – w przypadku konieczności umieszczenia małoletniego w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej; 7) w razie potrzeby informacje na temat środka transportu, którym będzie przemieszczał się pracownik socjalny wraz z dzieckiem. 3. Jeżeli nie jest możliwe zachowanie formy pisemnej, funkcjonariusz Policji uczestniczy przy wykonywaniu czynności, o których mowa w § 1 pkt 1, na podstawie ustnego wniosku pracownika socjalnego, składanego do właściwego ze względu na miejsce wykonywania czynności kierownika jednostki organizacyjnej Policji. W takim przypadku wniosek powinien zawierać informacje określone w ust. 2 – **wzór stanowi załącznik nr 1**

Wezwanie służby zdrowia może mieć formę dowolną, np. zgłoszenie osobiste, lub telefoniczne pod numer alarmowy:

- **Numer alarmowy 112,**
- **Pogotowie Ratunkowe 999,**

– **Przychodni Rejonowej w Darłowie, ul. M.C. Skłodowskiej telefon: 94-314-44-00, lub 94-314-47-33.**

- b) Pracownik socjalny GOPS w Darłowie obowiązany jest wstrzymać się z podjęciem jakichkolwiek czynności do czasu przybycia na miejsce funkcjonariusza Policji i przedstawiciela ochrony zdrowia. Rola funkcjonariusza Policji przy wykonywaniu czynności opisanej w art. 12a ust. 1 polega m.in. na wykonywaniu czynności przez pracownika socjalnego funkcjonariusz Policji podejmuje czynności polegające w szczególności na zapewnieniu: 1) dostępu do miejsca, w którym czynności mają być wykonywane; 2) porządku w miejscu przeprowadzania czynności; 3) osobistego bezpieczeństwa: a) dziecku, któremu zapewniana jest ochrona, b) pracownikowi socjalnemu, c) psychologowi, d) innym osobom biorącym udział w czynnościach. § 3. Udział funkcjonariusza Policji przy wykonywaniu czynności, o których mowa w § 1, zapewnia właściwy ze względu na miejsce wykonywania tych czynności przez pracownika socjalnego komendant powiatowy (miejski) Policji, a na terenie m.st. Warszawy – komendant rejonowy Policji.

Podstawa prawna: art.12a ust. 3 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, §2 i § 3 cyt. rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023r.

4. Pracownik socjalny GOPS w Darłowie **wspólnie** z funkcjonariuszem Policji i przedstawicielem ochrony zdrowia podejmuje decyzję w sprawie zapewnienia ochrony dziecku z rodziny w oparciu o kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służącego stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony w związku z przemocą domową:
- a) Policja na wezwanie pracownika socjalnego udzieli mu pomocy przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, oraz podejmowaniu przez pracownika socjalnego wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką decyzji o zapewnieniu ochrony dziecku.
- b) Policja na wezwanie pracownika socjalnego usunie z miejsca osoby przeszkadzające w wykonywaniu czynności.
- c) Pracownik socjalny GOPS w Darłowie może zwrócić się o pomoc do innych służb/instytucji:
-Straż Pożarna 998,
-Straż Gminna: 094-344-6370 – transport dziecka,
- d) Pracownik socjalny GOPS w Darłowie/funkcjonariusz Policji pouczy rodziców /opiekunów prawnych dziecka o prawie złożenia zażalenia do sądu opiekuńczego na zapewnienie dziecku ochrony. Zażalenie może być wniesione za pośrednictwem pracownika socjalnego lub funkcjonariusza policji, którzy zapewnili ochronę dziecku.
- e) Pouczenie o możliwości złożenia zażalenia w sytuacji odebrania dziecka, stanowi **załącznik Nr 2** do niniejszej Procedury. Pouczenie to wręcza się rodzicom/opiekunom prawnym na piśmie.
Podstawa prawna: art. 12b ust. 1,2 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
5. Pracownik socjalny GOPS w Darłowie **winien uzyskać na piśmie od przedstawiciela ochrony zdrowia informację o stanie zdrowia dziecka, stwierdzającą czy dziecko można umieścić u osoby najbliższej wspólnie niezamieszkującej (osobą najbliższą jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej**

małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.) lub rodzinie zastępczej/placówce opiekuńczo – wychowawczej/, czy też występuje konieczność przewiezienia dziecka do odpowiedniej placówki opieki zdrowotnej / art. 598(10), art. 598(11) § 3 i art. 598(12) § 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio/.

6. Fakt pozostawienia dziecka u osoby wspólnie niezamieszkującej/rodziny zastępczej/w placówce opiekuńczo wychowawczej musi zostać potwierdzony stosownym oświadczeniem.

Wzór oświadczenia stanowi załącznik Nr 3.

7. Pracownik socjalny GOPS w Darłowie o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej powiadamia Sąd Rejonowy w Sławnie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w ciągu 24 godzin.

Wzór zawiadomienia stanowi załącznik Nr 4.

8. Kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służącego stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony w związku z przemocą domową zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 19 lutego 2025r. stanowi

Wzór kwestionariusza załącznik Nr 5.

9. Będący na miejscu funkcjonariusz Policji sporządza szczegółową notatkę z przebiegu zdarzenia, której kopię przekazuje do Sądu Rejonowego w Sławnie III Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz do GOPS w Darłowie.
10. Pracownik socjalny GOPS w Darłowie/funkcjonariusz Policji niezwłocznie przekaże do Sądu Rejonowego w Sławnie III Wydział Rodzinny i Nieletnich ewentualne zażalenie rodziców/opiekunów dziecka na zapewnienie ochrony dziecku.
11. Sąd Rejonowy w Sławnie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w ciągu 24 godzin podejmuje decyzję w sprawie zasadności zażalenia o zapewnieniu ochrony dziecku lub zarządza natychmiastowe przekazanie dziecka pod opiekę rodziców/opiekunów prawnych.
12. W przypadku bezzasadnego, nielegalnego odebrania dziecka, Sąd Rejonowy w Sławnie zawiadamia o tym fakcie Kierownika GOPS w Darłowie.

Karta informacyjna dotycząca danych niezbędnych do:

- wniosku Kierownika GOPS Darłowo złożonego do właściwego ze względu na miejsce wykonywania czynności kierownika jednostki organizacyjnej Policji o udział funkcjonariusza Policji w czynnościach wykonywanych przez pracownika socjalnego w celu zapewnienia ochrony dziecku przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm. 2), dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową

- ustnego wniosku pracownika socjalnego składanego do właściwego ze względu na miejsce wykonywania czynności kierownika jednostki organizacyjnej Policji

1) czas i miejsce wykonywania czynności

.....
2) imię i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej pracownika socjalnego, który zapewnia dziecku ochronę.....

3) adres jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie, ul o. Damiana Tynieckiego 2

4) dane i informacje na temat dziecka, któremu ma zostać zapewniona ochrona

.....
5) imię, nazwisko, adres i informacje o:

a) innej niezamieszkującej wspólnie osobie najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny

.....
b) rodzinie zastępczej lub prowadzącym rodzinny dom dziecka - w przypadku konieczności umieszczenia małoletniego w rodzinnej formie pieczy zastępczej

.....
6) imię i nazwisko dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, oraz adres tej placówki lub ośrodka - w przypadku konieczności umieszczenia małoletniego w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej

.....
7) informacja na temat środka transportu, którym będzie przemieszczał się pracownik socjalny wraz z dzieckiem.

Art. 115KK

Osoba najbliższa

§ 11.

Osobą najbliższą jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

Telefony

Komisariat Policji - dyżurka 477-843-511 lub 112

Pogotowie - 112

Straż Gminna – komendant Przemysław Pocięcha 693 167 346

Kierownik GOPS Darłowo ogólny : 94–314–16-50 lub 602 751 350 lub 505 052 025

bezpośredni do Kierownika: 690 699 985

z-ca Kierownika: 603 867 815

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie ul. Sempołowskiej 2A : tel. 59 810 64 01

Dom Dziecka Darłowo ul. Morska 76: tel. 94 314 25 07 lub 721 634 445

Placówka Opiekuńczo Wychowawcza Sławno

ul. Augusta Cieszkowskiego 4B, 76-100 Sławno

Telefon: 59 810 59 30

PROCEDURA

1. w trakcie interwencji wypełniamy druk : karta informacyjna dotycząca danych do zawiadomienia policji o asystę (kontakt z kierownikiem lub ostatecznie bezpośrednio my– wezwanie policji)
2. wzywamy przedstawiciela służby zdrowia (pogotowie – sprawdzenie czy dziecko może zostać przewiezione do rodziny, bliskich, placówki czy wymaga hospitalizacji)
3. w przypadku konieczności przewiezienia dziecka wzywamy straż gminną
4. dajemy pouczenie rodzinie w dwóch egzemplarzach, że mogą złożyć zażalenie w tym za pośrednictwem pracownika socjalnego, policjanta lub bezpośrednio do Sądu (jedno pouczenie dla nas z podpisem strony drugie dla strony)
5. oświadczenie o powierzeniu opieki również w dwóch egzemplarzach przypilnować potwierdzenia: podpisu osoby przyjmującej dziecko, pieczętki instytucji o przyjęciu dziecka pod opiekę
6. wszystkie okoliczności sytuacji i uwagi są wypełniane na miejscu interwencji w druku : zgodnym z Rozporządzeniem RM z dnia 19 lutego 2025r poz. 213
„ w sprawie wzoru kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służącego stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony w związku z przemocą domową”
7. pracownik socjalny w terminie 24 godzin zawiadamia Sąd Rodzinny o powyższej sytuacji (może być email: rodzinny@slawno.sr.gov.pl / telefon do Sądu 59 810 06 22)

wszystkie druki stanowią załącznik do zarządzenia Kierownika GOPS Darłowo z dnia

28 września 2023r Nr GOPS. I.021.15.2023

Załącznik nr 2

Do procedury postępowania w przypadku konieczności
zastosowania art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy
domowej

WZÓR
POUCZENIA RODZICÓW, OPIEKUNÓW PRAWNYCH LUB FAKTYCZNYCH DZIECKA,
KTÓREMU PRACOWNIK SOCJALNY ZAPEWNIŁ, OCHRONĘ W SYTUACJI ZAGROŻENIA ŻYCIA
LUB ZDROWIA DZIECKA W ZWIĄZKU Z PRZEMOCĄ DOMOWĄ

1. W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.), dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej (art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.)).
2. Pracownik socjalny, który zapewnił ochronę dziecku przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin od zapewnienia ochrony dziecku, o fakcie zawiadamia sąd (art. 12a ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej).
3. Na czynności pracownika socjalnego, który zapewnił ochronę dziecku przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym dziecka przysługuje zażalenie do sądu opiekuńczego w...*
Zażalenie wnosi się w terminie 7 dni od dnia dokonania czynności zapewnienia dziecku ochrony.
4. Zażalenie, o którym mowa w pkt 3, może być wniesione do sądu bezpośrednio lub za pośrednictwem pracownika socjalnego, który zapewnił ochronę dziecku, lub funkcjonariusza Policji.
Pracownik socjalny lub funkcjonariusz Policji, za których pośrednictwem wniesiono zażalenie, niezwłocznie przekazuje je do sądu (art. 12b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej).
5. Sąd rozpatruje zażalenie niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od chwili doręczenia zażalenia. W razie uznania bezzasadności lub nielegalności zapewnienia dziecku ochrony sąd zarządza natychmiastowe przekazanie dziecka rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym (art. 12b ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej).
6. Rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni dziecka mają możliwość uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej. Zasady udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a także zasady realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej regulują przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945). Na nieodpłatną pomoc prawną można zapisać się:
 - telefonicznie – przez specjalny powiatowy numer do zapisów;
 - elektronicznie – pisząc na podany przez powiat adres e-mail lub zapisując się przy pomocy formularza dostępnego na stronie <https://zapisy-np.ms.gov.pl>.Lista punktów, w których można skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej, znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości: <https://zapisy-np.ms.gov.pl/>
Informacje o dostępnych punktach znajdują się także w siedzibach starostw powiatowych, urzędów gmin i urzędów miast oraz na ich stronach internetowych.

Rodzic / opiekun prawny lub faktyczny dziecka
odmówił podpisania odbioru pouczenia.

Pouczenie otrzymałam/em.....

Uzupełnia pracownik socjalny.

(czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego lub
faktycznego dziecka)

Przyczyny braku podpisania odbioru pouczenia

Załącznik nr 3
do Procedury postępowania w przypadku konieczności
zastosowania art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy
domowej

OŚWIADCZENIE O POWIERZENIU OPIEKI NAD DZIECKIEM

.....
(miejsowość, data, godzina)

.....
(imię i nazwisko osoby, której powierzono dziecko)

.....
(adres)

.....
(nazwa placówki lub seria i nr dowodu osobistego)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że w dniu o godzinie w

pracownik socjalny
(imię i nazwisko pracownika)

w asyście funkcjonariusza Policji w
(imię i nazwisko policjanta stopień służbowy)

przekazał pod moją opiekę, do czasu wydania przez sąd opiekuńczy orzeczenia w sprawie, małoletniej/ego:

1. ur.
2. ur.
3. ur.
4. ur.

.....
(podpis osoby odbierającej dziecko od pracownika socjalnego)

Załącznik nr 4

do Procedury postępowania w przypadku konieczności zastosowania art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

WZÓR

Zawiadomienie pracownika ośrodka pomocy społecznej do sądu dotyczące odebrania dziecka na podstawie art. 12a ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Darłowo, dnia

**Sąd Rejonowy
III Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. Wojska Polskiego 8
76-100 Sławno**

Pracownik socjalny.....
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Darłowie ul. Tynieckiego 2
76-150 Darłowo

Małoletni:

1.
 2.
- /imię nazwisko, adres zamieszkania/

Państwo
zam.

Zawiadomienie

Działając na podstawie art. 12a ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 10 czerwca 2010r. o zmianie cyt. ustawy, zawiadamiam odebraniu małoletniego, który został umieszczony /placówka/ osoba/.

Zgodnie z art. 12a ust. 1 cyt. Ustawy, w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, w związku z przemocą w rodzinie, pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 k.k., w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. W niniejszej sprawie zebrany materiał dowodowy dał podstawy do uznania zasadności odebrania dziecka i umieszczenia go u osoby najbliższej.

uzasadnienie

.....

Załączniki:

1. Odpis zawiadomienia
2. Informacja z PUP
3. Zaświadczenie z ops
4. Wywiad kuratora sądowego
5. Rejestr interwencji policji
6. Zaświadczenie lekarza pogotowia
7. Ponumerowane fotografie
8. Informacja ze szkoły

9. Oświadczenie sąsiadów
10. Dokumentacja Niebieskiej Karty
11. Oświadczenie osoby odbierającej dziecko/ci /np. babcia/

Załączniki:

- odpis zawiadomienia,

Wzór Uzasadnienie decyzji o odebraniu, np.:

Jan i Maria małżonkowie Nowak są od ponad 8 lat osobami bezrobotnymi (dowód: informacja z Powiatowego Urzędu Pracy). Utrzymują się ze świadczeń socjalnych tutejszego ośrodka (dowód: zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej) oraz z prac dorywczych – zbierania surowców wtórnych (dowód: wywiad kuratora sądowego). Mieszkają w mieszkaniu komunalnym, od wielu lat nieremontowanym, pozbawionym obecnie energii elektrycznej, dostaw ciepłej wody i ogrzewania (dowód: wywiad kuratora sądowego, zaświadczenie z Zarządu Gospodarowania Nieruchomościami Pragi Północ). W dwuizbowym lokalu oprócz Jana i Marii małżonków Nowak mieszka małoletni Piotr Nowak oraz pełnoletni (lat 21) Tomasz Nowak, który niedawno opuścił zakład karny w związku z udzielonym mu warunkowym przedterminowym zwolnieniem (dowód: wywiad kuratora sądowego, kserokopia wyroku SR Praga-Północ w Warszawie). Jan i Maria małżonkowie Nowak nagminnie spożywają alkohol, urządzają libacje i dewastują mieszkanie (dowód: wywiad kuratora sądowego, oświadczenie Teresy Piszcz – sąsiadka, zam. ul. Targowa 200/190 03–300 Warszawa). W lokalu przez nich zamieszkałym stale dochodzi do interwencji funkcjonariuszy policji (dowód: rejestr interwencji policji) w związku z agresywnym zachowaniem Jana i Marii małżonków Nowak (dowód: dokumentacja Niebieskiej Karty). W ostatnim okresie sytuacje te uległy nasileniu (dowód: rejestr interwencji policji).

Małoletni Piotr Nowak, lat 7, jest dzieckiem chorowitym i słabym. Związane jest to w szczególności z brakiem zapewnienia mu odpowiedniego wyżywienia i opieki lekarskiej (dowód: zaświadczenie lekarza pogotowia, wywiad kuratora sądowego). Rodzice nie poświęcają mu uwagi, skupiając się na spożywaniu alkoholu i stałych libacjach. Piotr Nowak winien uczęszczać do 1 klasy szkoły podstawowej, jednak ze względu na brak zainteresowania rodziców i niedożywienie od początku roku szkolnego uczęszczał do niej jedynie na początku września (dowód: informacja ze szkoły podstawowej). Dodatkowo dziecko nie miało odpowiednich podręczników i przyborów szkolnych (dowód: informacja ze szkoły podstawowej).

Na ciele małoletniego zostały stwierdzone liczne podbiegnięcia krwawe, otarcia naskórka i ślady po gaszeniu papierosa na jego ciele (dowód: zaświadczenie lekarza pogotowia, fotografie). Z ich charakteru i wyglądu można stwierdzić, iż zostały one zadane w ciągu ostatniego tygodnia (dowód: zaświadczenie lekarza pogotowia). Dziecko jest ogólnie zaniedbane i niedożywione (dowód: zaświadczenie lekarza pogotowia). Nadto, jak wynika z raportu kuratora sądowego, rodzice za każde drobne (nawet wymyślone) przewinienie karzą dziecko dotkliwym biciem (dowód: wywiad kuratora sądowego). W takim stanie rzeczy należy uznać, iż doszło do bezpośredniego zagrożenia życia lub co najmniej zdrowia, co uzasadnia odebranie dziecka.

Babcia Genowefa Kowalska jest osobą najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 k.k. Zajmuje ona kawalerkę w Warszawie, posiada również stałe źródło dochodu – emeryturę (dowód: oświadczenie Genowefy Kowalskiej). Wyraziła również chęć przyjęcia wnuka i zaopiekowania się nim (dowód: oświadczenie Genowefy Kowalskiej).

Właściwość sądu opiekuńczego

1. Zgodnie z art. 586 k.p.c. sądem opiekuńczym jest sąd rodzinny. Sąd rodzinny jest wydziałem sądu rejonowego (art. 12 § 1 pkt 3 lit. d ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, który rozpatruje m.in. sprawy należące do sądu opiekuńczego na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Właściwość miejscową sądu opiekuńczego ustala się ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, art. 569 § 1 k.p.c. Zgodnie z Kodeksem cywilnym miejscem zamieszkania dziecka jest miejsce zamieszkania rodziców albo tego z rodziców, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska lub któremu zostało powierzone wykonywanie władzy rodzicielskiej (art. 26 § 1 k.c.). Zaznaczyć jednak należy, iż nie zawsze pracownik socjalny będzie znał właściwy sąd opiekuńczy lub ze względu na znaczną odległość będzie to utrudnione (*przykładowo dziecko co do zasady mieszka z ojcem w Szczecinie, jednak przebywa z matką w Warszawie*). W takiej sytuacji ze względu na znaczną odległość sądem właściwym nie będzie sąd miejsca zamieszkania, lecz pobytu dziecka (art. 569 § 2 k.p.c.). W wypadku dużych sądów rejonowych (np. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa, Sąd Rejonowy w Lublinie) mogą funkcjonować dwa lub więcej wydziały do spraw rodzinnych i nieletnich. W takiej sytuacji mogą istnieć wątpliwości co do wskazania właściwego wydziału. O ile sąd powinien sam skierować sprawę do właściwego wydziału, to często na stronach internetowych sądów rejonowych (np. <http://lublin.sr.gov.pl/56>) podane są dane umożliwiające właściwą identyfikację wydziału.

Treść uzasadnienia

2. Uzasadnienie zawiadomienia powinno wskazywać okoliczności faktyczne uzasadniające decyzję o odebraniu dziecka (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Przedstawione dowody są przykładowe i wskazują jedynie na możliwości uzyskiwania danych o przemocy domowej.
3. W uzasadnieniu zawiadomienia powinno być również wskazane, dlaczego dziecko zostało umieszczone u konkretnej osoby lub w konkretnej placówce (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Ma to znaczenie ze względu na ocenę przez sąd prawidłowości przeprowadzonego odebrania.

Obowiązek podpisania zawiadomienia

4. Zawiadomienie powinno być podpisane przez osoby wskazane w art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w brzmieniu ustalonym cyt. ustawą z tego względu, iż biorą one udział w podjęciu decyzji o odebraniu dziecka, zawiadomienie sądu opiekuńczego zaś jest jego sformalizowanym wyrazem.

Wymogi formalne zawiadomienia

5. Zgodnie z art. 126 § 1 i 2 k.p.c. każde pismo procesowe powinno zawierać:

- oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników,
- oznaczenie rodzaju pisma,
- osnovę wniosku lub oświadczenia oraz dowody na poparcie przytoczonych okoliczności,
- podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika,
- wymienienie załączników.

W wypadku zaś, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze – sygnaturę akt. Kodeks postępowania cywilnego nakłada również obowiązek załączenia odpowiedniej liczby odpisów dla uczestników postępowania (art. 128 § 1 k.p.c.).

Załącznik nr 5

do Procedury postępowania w przypadku konieczności
zastosowania art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy
domowej

Kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka
służący stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony,
o której mowa w art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Kwestionariusz wymaga dostarczenia informacji przez przedstawicieli wszystkich trzech służb - pracownika socjalnego, funkcjonariusza Policji, a także lekarza, ratownika medycznego lub pielęgniarkę, zgodnie z ich kompetencjami. Informacje te, gdy ich przedmiot na to pozwala, należy w miarę możliwości uzyskać od dziecka. Miejsce interwencji lub realizowanych czynności służbowych:

Czas trwania interwencji lub realizowanych czynności służbowych: 1. Dane dziecka lub dzieci doznających przemocy domowej

Miejsce interwencji lub realizowanych czynności służbowych:

Czas trwania interwencji lub realizowanych czynności służbowych:

1. Dane dziecka lub dzieci doznających przemocy domowej

Uwaga! Jeżeli liczba dzieci doznających przemocy domowej jest większa niż 3, dołącz kolejną kartę z tabelą.

Dane	Dziecko 1 doznające przemocy domowej	Dziecko 2 doznające przemocy domowej	Dziecko 3 doznające przemocy domowej
Imię i nazwisko			
Wiek			
NrPESEL			
Adres i miejsce zamieszkania:			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu / nr lokalu			
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres zamieszkania):			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu / nr lokalu			
Stosunek pokrewieństwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową*			

* Na przykład: matka, ojciec, macocha, ojczym, babka, dziadek.

2. Dane osoby lub osób stosujących przemoc domową

Uwaga! Jeżeli liczba osób stosujących przemoc domową jest większa niż 2, dołącz kolejną kartę z tabelą.

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Wiek		
Nr PESEL		
Adres i miejsce zamieszkania:		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu / nr lokalu		
Nr telefonu lub adres e-mail		
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres zamieszkania):		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu / nr lokalu		
Stosunek pokrewieństwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej*		

* Na przykład: córka, syn, wnuczka, wnuk.

3. Dodatkowe informacje o osobie lub osobach stosujących przemoc domową

Uwaga! Jeżeli liczba osób stosujących przemoc domową jest większa niż 2, dołącz kolejną kartę z tabelą.

Zaznacz znakiem „X” odpowiednią kratkę przy wyrazach „TAK” lub „NIE”.

	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Czy w stosunku do osoby, wobec której istnieje uzasadnione podejrzenie stosowania przemocy domowej, zostały zastosowane środki w postaci nakazu i zakazu, o których mowa w: - art. 15aa ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145, z późn. zm.) albo - art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 12, z późn. zm.)?	☐ TAK ☐ NIE	☐ TAK ☐ NIE
Czy w stosunku do osoby, wobec której istnieje uzasadnione podejrzenie stosowania przemocy domowej, toczy się lub toczyło się postępowanie karne o znęcanie się, o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności lub przestępstwo z użyciem przemocy?	☐ TAK ☐ NIE	☐ TAK ☐ NIE

4. Ocena ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka

Uwaga! Jeżeli jest więcej niż jedno dziecko doznające przemocy domowej, dołącz kolejne karty z tabelami oraz wpisz poniżej imię i nazwisko dziecka, którego dotyczy ocena zagrożenia dla życia lub zdrowia.

Zaznacz znakiem „X” odpowiednią kratkę w kolumnie „TAK” lub w kolumnie „NIE”. Znakiem „X” zaznacz także odpowiednie kratki w kolumnie „Czynniki ryzyka”.

Lp.	Czynniki ryzyka	TAK	NIE
1	<p>Czy istnieje podejrzenie, że dziecko doznaje przemocy fizycznej, np.:</p> <p>13. bicia 14. potrząsania 15. kopania 16. duszenia 17. podduszania 18. wykręcania rąk 19. przypalania 20. oblewania gorącą cieczą 21. obezwładniania 22. rzucania dzieckiem 23. inne:</p>		
2	<p>Czy na ciele dziecka są widoczne ślady po stosowaniu przemocy fizycznej, np.:</p> <p>☐ oparzeliny ☐ zasinienia ☐ wybroczyny ☐ obrażenia nieadekwatne do wieku dziecka i do przyczyny urazu podawanej przez rodzica / opiekuna prawnego lub faktycznego ☐ inne:</p>		
3	<p>Czy z uzyskanych informacji wynika, że doszło do naruszenia strefy seksualnej dziecka przez:</p> <p>III. zgwałcenie IV. zmuszanie do obcowania płciowego V. doprowadzenie dziecka do innej czynności seksualnej VI. dotykane stref intymnych VII. obnażanie się przed dzieckiem VIII. pocieranie się o dziecko w celu osiągnięcia satysfakcji seksualnej IX. wszelkie formy werbalnego molestowania X. prezentowanie dziecku treści pornograficznych XI. prezentowanie wykonywania czynności seksualnej w obecności dziecka XII. inne:</p>		

Zaznacz znakiem „X” odpowiednią kratkę w kolumnie „TAK”, w kolumnie „NIE” lub w kolumnie „BRAK DANYCH”. Znakiem „X” zaznacz także odpowiednie kratki w kolumnie „Czynniki ryzyka”.

Lp.	Czynniki ryzyka	TAK	NIE	BRAK DANYCH
4	Czy w środowisku domowym, w którym jest podejmowana interwencja, najmłodsze dziecko ma mniej niż trzy lata?			
5	Czy w trakcie interwencji osoba stosująca przemoc jest agresywna wobec dziecka (krzyczy, ubliża, grozi, szarpie się)?			
6	<p>Czy istnieje podejrzenie, że dziecko doznaje innej formy krzywdzenia, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ nie są zaspokajane jego podstawowe potrzeby fizjologiczne, psychiczne i inne ☐ są niszczone rzeczy osobiste dziecka ☐ dziecko wymagające stałego nadzoru pozostaje bez opieki ☐ dziecko przebywa pod opieką rodzica / opiekuna prawnego lub faktycznego niezdolnego do pełnienia bieżącej opieki - w sytuacji, w której w gospodarstwie domowym nie ma żadnej osoby dorosłej zdolnej do takiej opieki (rodzic / opiekun prawny lub faktyczny jest pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych) ☐ nie są respektowane zalecenia lekarskie, co powoduje zagrożenie zdrowia lub życia dziecka ☐ dziecko jest zmuszane do picia alkoholu ☐ dziecko jest zmuszane do zażywania substancji psychoaktywnych lub leków ☐ inne: 			
7	<p>Czy istnieje podejrzenie, że dziecko doznaje przemocy psychicznej, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ wyzywania ☐ ośmieszania ☐ grożenia ☐ poniżania ☐ inne: 			
8	Czy w środowisku domowym, w którym obecnie przebywa dziecko, którego dotyczy ten kwestionariusz, w ciągu ostatniego roku była podejmowana interwencja lub interwencje policji z powodu stosowania przemocy domowej przez osoby przebywające obecnie w środowisku domowym lub prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”?			

9	Czy z uzyskanych informacji można wywnioskować, że w związku z przemocą domową dziecko rozmyśla o popełnieniu samobójstwa lub deklaruje taki zamiar?			
10	Czy dziecko podejmowało próby samobójcze w związku z przemocą domową?			
11	Czy z uzyskanych informacji wynika, że w środowisku domowym, którego dotyczy interwencja, były stosowane kary w stosunku do dziecka, np. w postaci: ☐ zmuszania do klęczenia ☐ zmuszania do stania z uniesionymi rękoma ☐ szarpania za uszy			
12	Czy w środowisku domowym, którego dotyczy interwencja, zapewniano wcześniej ochronę, o której mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej?			
13	Czy osoba stosująca przemoc domową groziła dziecku lub straszyla dziecko lub innego domownika pozbawieniem ich życia?			

Ocena ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka:

1. Jeżeli w pytaniach w lp. 1-3 został zaznaczony co najmniej jeden „X” w kolumnie „TAK” w związku z przemocą domową - wskazuje to na zagrożenie dla życia lub zdrowia dziecka.
2. Jeżeli w pytaniach w lp. 4-13 został zaznaczony więcej niż jeden „X” w kolumnie „TAK” w związku z przemocą domową - może wskazywać to na zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka.

**ZAPEWNIONO DZIECKU OCHRONĘ
W ZWIĄZKU Z DOZNAWANIEM PRZEMOCY DOMOWEJ?**

TAK

NIE

Uwagi

--

5. Osoby realizujące zadania wynikające z konieczności zapewnienia dziecku lub dzieciom ochrony w związku z przemocą domową

Uwaga! Jeżeli zadania realizuje więcej niż 1 pracownik socjalny, funkcjonariusz Policji, lekarz, ratownik medyczny lub pielęgniarka, lub psycholog, dołącz kolejną kartę z tabelą.				
	pracownik socjalny	funkcjonariusz Policji	lekarz, ratownik medyczny lub pielęgniarka	psycholog*
Imię i nazwisko				
Miejsce zatrudnienia				
Czytelny podpis				

* Jeżeli jest obecny.